

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-415/16-C

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení	Základní škola Soběslav, tř. Dr. Edvarda Beneše 50
Sídlo	tř. Dr. Edvarda Beneše 50/18, 392 01 Soběslav II
E-mail právnické osoby	vlriha@zs-ebesoz.cz
IČ	00582841
Identifikátor	600064913
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Vlastimil Říha
Zřizovatel	Město Soběslav
Místo inspekční činnosti	tř. Dr. Edvarda Beneše 50/18, 392 01 Soběslav II
Termín inspekční činnosti	23. 5. 2016 – 26. 5. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní škola vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Ke dni inspekce navštívilo základní školu 490 žáků v 22 třídách (kapacita 640 žáků) a školní družinu 202 účastníků v 7 odděleních (kapacita 250 účastníků). Škola vytváří vhodné podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, v základní škole pracují 4 asistentky pedagoga.

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Škola má vypracovanou jasnou strategii rozvoje, která vychází z reálných podmínek, na realizaci stanovených cílů směřujících k naplňování školních vzdělávacích programů se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci. Vedení školy uplatňuje v řízení model týmové spolupráce, do rozhodovacího procesu zapojuje i ostatní pracovníky a každodenní kontakt se zaměstnanci je součástí funkčního systému předávání informací. Hospitační a kontrolní činnost je plánovaná a poskytuje pracovníkům potřebnou zpětnou vazbu. Systém komunikace mezi jednotlivými účastníky vzdělávání má jasně nastavená pravidla a výsledkem jejich dodržování je příjemná a vstřícná pracovní atmosféra.

Ředitel školy organizuje vzdělávání v souladu s legislativou i podmínkami školy. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s mottem „Nestačí vědět, vědění se musí používat“ vychází z vize a strategie školy, disponibilní hodiny jsou využity na posílení předmětů český jazyk a matematika, na druhém stupni také vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Pozitivem směrem k vyšší kvalitě vzdělávání je vytváření skupin s nižším počtem žáků v rámci ročníku na výuku anglického jazyka a dělení tříd na některé předměty. V devátém ročníku si žáci mohou vybrat ze tří volitelných předmětů, pestrá je nabídka školních kroužků. Výuka tělesné výchovy je na prvním stupni organizována v jednodinových celcích, na druhém stupni pak ve dvouhodinových. Školní vzdělávací program pro školní družinu je členěn do tematických celků podle ročních období a vhodně doplňuje základní vzdělávání. Jmenované školní vzdělávací programy jsou zveřejněny na přístupném místě ve škole a splňují legislativní podmínky.

K termínu inspekční činnosti zajišťovalo vzdělávání 39 pedagogických pracovníků včetně asistentů pedagoga s věkovým průměrem 46 let a nepříznivým genderovým poměrem (4 muži). Ředitel školy absolvoval studium pro vedoucí pedagogické pracovníky, výchovná poradkyně i metodička prevence pak studium k výkonu specializovaných činností. Škola má ustanovené metodické orgány, učitelé úzce spolupracují v rámci prvního stupně i jednotlivých předmětů na druhém stupni. Vedení školy vytváří dle potřeb a finančních možností podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, které bylo v minulém školním roce zaměřeno především na jazykovou a odborně metodickou oblast.

Postupná obměna vybavení a pomůcek i modernizace informačních technologií včetně interaktivních tabulí spolu s využíváním interaktivních učebnic a vlastních digitálních učebních materiálů podporuje zkvalitňování vzdělávacího procesu. Prostorové řešení a vybavení tříd umožňuje organizovat individuální, skupinové i frontální činnosti základního i zájmového vzdělávání, prostory tříd a celé školy jsou vhodně motivačně vyzdobeny výtvary žáků. Pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami má škola dostatek potřebného vybavení, pomůcek a materiálů. Školní zahrada, učebny dílen a školní kuchyňky poskytují odpovídající zázemí pro rozvoj technického vzdělávání. Škola má k dispozici jednu tělocvičnu s odpovídajícím vybavením, která je využívána především žáky prvního stupně, chybí ovšem oddělené šatny pro převlékání žáků. Díky velmi dobré spolupráci

se zřizovatelem školy je pro výuku využíván přilehlý sportovní areál města Soběslav, který zahrnuje stadion s atletickou dráhou, sportovní halu i zimní stadion.

Škola rozvíjí efektivní spolupráci s partnery, zejména se zákonnými zástupci, které pravidelně informuje o prospěchu a chování žáků formou třídních schůzek a konzultačních hodin, umožňuje jim dálkový přístup do klasifikace. Rodiče mají možnost ovlivnit dění ve škole prostřednictvím Rady rodičů, která kromě řešení případných problémů školu finančně podporuje. Spolupráce se školskou radou probíhá standardním způsobem dle zákonných předpisů. Velmi dobrá spolupráce se zřizovatelem se odráží v postupném zkvalitňování materiálních podmínek, zřizovatel se také v rámci partnerství školy, místní firmy a nakladatelství zapojil do projektu financování učebnic a elektronických učebních materiálů, který přispívá k podpoře kvality vzdělávání. Možnost skládat mezinárodní jazykové zkoušky ve spolupráci s Evropským centrem jazykových zkoušek pomáhá zvýšit motivaci žáků k učení se cizím jazykům. Významnými partnery v oblasti podpory technického vzdělávání jsou střední odborné školy a regionální firma podílející se na vybavení učebny dílen.

Financování výdajů školy je zajišťováno především dotací ze státního rozpočtu na vzdělávání a příspěvkem zřizovatele na provoz školy. Dalším zdrojem je úplata za zájmové vzdělávání žáků, kroužky a pronájem tělocvičny. Jako velké pozitivum lze hodnotit přístup školy k získávání finančních prostředků z jiných zdrojů, např. rozvojových programů MŠMT, programu Evropské unie Erasmus, operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost za spolufinancování ESF a státního rozpočtu. Z těchto prostředků byla pořízena interaktivní a multimediální technologie, uskutečněny zahraniční jazykově vzdělávací pobyty žáků, podpora individuálního rozvoje žáků v cizím jazyce a zahraniční jazykové kurzy pro učitele. Zřizovatel mimo příspěvku na provoz poskytl škole účelové prostředky na mimoškolní akce, částečně přispěl na nákup interaktivní tabule. Přestože byly v posledních dvou letech vykázány záporné hospodářské výsledky v hlavní činnosti, využitím volných kapacit formou doplňkové činnosti bylo celkové hospodaření školy ziskové.

Školní stravování je zajišťováno vlastní školní jídelnou, která se nachází mimo areál školy a současně poskytuje stravování i žákům gymnázia. Z přehledu jídelníčků bylo ověřeno, že je snaha poskytovat žákům pestrou a rozmanitou stravu v podobě výběru dvou hlavních jídel dvakrát v týdnu. Dietní stravování pro dva žáky je ze strany školní jídelny zajištěno formou ohřívání stravy donesené z domova. Dohled nad žáky vykonává pověřená pracovnice jídelny. Pitný režim je zajištěn trvale v době oběda rozmanitými nesladkými i sladkými nápoji. Zapojení školy do projektu Ovoce do škol podporuje snahu o zlepšování stravovacích návyků.

Pravidla k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků má škola zpracována ve svých vnitřních předpisech a dokumentech. Při stanovení konkrétních opatření vychází z vyhledávání, posuzování a zhodnocení rizik spojených s činnostmi a prostředím výchovného a vzdělávacího režimu. Poučení žáků na začátku školního roku je zaznamenáváno v třídní knize a písemným záznamem s podpisy žáků v tzv. archu bezpečnosti, nepřítomní žáci jsou dodatečně poučovani. Ve stanovených termínech je zajišťována odborná kontrola technického stavu tělovýchovných, sportovních a herních prvků a odstraňovány případné nedostatky. Pedagogičtí pracovníci i ostatní zaměstnanci jsou pravidelně proškoleni v oblasti bezpečnosti. Škola vede řádně knihu úrazů a v případě potřeby zpracovává záznamy o úrazu a odesílá je příslušným institucím.

Fyzickou prohlídkou prostor bylo namátkově ověřeno, že vzdělávání žáků se uskutečňuje v bezpečném prostředí.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Během hospitační činnosti byl sledován průběh vzdělávání a naplňování vzdělávacích cílů deklarovaných ve školních vzdělávacích programech. V hospitovaných hodinách na prvním i druhém stupni převažovaly tradiční metody a formy výuky odpovídající věku a skladbě žáků. Kvalitně organizované frontální činnosti byly v různé míře kombinované se samostatnou prací či prací ve dvojici nebo skupině, která nenásilně podporovala vzájemnou komunikaci a spolupráci žáků. Připravené didakticky cílené činnosti žákům poskytovaly dostatečný prostor pro tvořivost a rozvoj samostatného myšlení. Důraz byl kladen na upevňování znalostí a zároveň také na propojení učiva s praktickým životem, výuka byla vhodně doplňována názornými pomůckami a prací s interaktivní tabulí. Ve všech sledovaných hodinách byli žáci aktivní, komunikovali a spolupracovali s vyučujícími, respektování pokynů a plnění zadaných úkolů se odráželo v klidné pracovní atmosféře. Diferencovaný přístup k žákům se projevil především v hodinách s přítomností asistenta pedagoga. Průběžné hodnocení poskytovalo žákům zpětnou vazbu a mělo převážně motivační charakter, ne vždy byl poskytnut prostor pro sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků. Ve většině sledovaných hodin byla výuka na závěr shrnuta a zhodnocena učitelem, hodnocení žáky se vyskytlo ojediněle. Ve výuce cizích jazyků byly procvičovány všechny jazykové dovednosti – čtení, poslech, mluvení, psaní. V hodinách anglického jazyka podporovala komunikace mezi vyučujícími a žáky, vedená z převážné části v cizím jazyce, rozvoj jazykových kompetencí. Jazykovou gramotnost významně podporují výjezdy žáků do zahraničí i možnost složení mezinárodních jazykových zkoušek. Čtenářské dílny zařazované do výuky mají pozitivní dopad na motivaci žáků ke čtení a významně se podílejí na rozvoji čtenářské gramotnosti. Přínosné je rovněž zapojení některých žáků do tvorby školních novin. Nedílnou součástí vzdělávacího procesu jsou přednášky, besedy, exkurze a návštěvy kulturních představení, které doplňují výuku a přispívají k všestrannému rozvoji žáků a napomáhají naplňovat cíle občanského vzdělávání.

V rámci tematické inspekční činnosti byla sledována i výuka tělesné výchovy. Stavba hodin a jejich náplň odpovídaly věku a schopnostem žáků, dílčí nedostatky se objevily v méně efektivní organizaci výuky (při přesunech na sportoviště docházelo k určitým časovým ztrátám zejména u žáků prvního stupně). Žáci byli vedeni k získávání požadovaných dovedností a kompetencí, které řada žáků prokazovala velmi dobrým zvládnutím tělovýchovných aktivit. Škola přispívá k všestrannému rozvoji osobnosti žáků zřizováním kroužků a nepovinných předmětů s pohybovým zaměřením na prvním stupni, nabídkou rozmanitých aktivit v rámci spolupráce s Asociací školních sportovních klubů na druhém stupni a také podporou účasti žáků ve sportovních soutěžích a olympiádách, kde se jim daří získávat úspěchy na okresní i krajské úrovni. V oblasti sportu škola eviduje jednu mimořádně nadanou žákyni, která je vzdělávána podle individuálního vzdělávacího plánu.

Školní družina poskytuje zájmové vzdělávání žákům v sedmi odděleních, které mají ke své činnosti vytvořené odpovídající zázemí. V hospitovaných odděleních byli účastníci velmi dobře motivováni k nabízeným činnostem, které vycházely z tematické oblasti Voňavé jaro, vzdělávání bylo vedeno v příznivém klimatu. Výsledky práce školní družiny ve formě výkresů a drobných výrobků jsou účelně využívány k výzdobě školy.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům má očekávanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Škola pravidelně sleduje a analyzuje výsledky vzdělávání žáků. Vyhodnocování výsledků žáků včetně průběžné a celkové klasifikace probíhá zejména na jednáních pedagogické rady. Nedílnou součástí výuky je na prvním stupni průběžné vedení portfolií, která poskytují zpětnou vazbu o posunu žáka v daném ročníku a jsou motivací žáků k dosahování dobrých vzdělávacích výsledků. Škola cíleně podporuje účast žáků v soutěžích, organizuje pro ně školní kola, jejichž výsledky slouží také ke zjišťování úrovně vzdělávání v jednotlivých předmětech. Pokud dojde k výraznému zhoršení prospěchu, přistupuje škola k individuální pomoci, popřípadě oslovuje rodiče nebo iniciuje vyšetření žáka ve školském poradenském zařízení.

Služby školního poradenství zajišťují ve spolupráci s ostatními vyučujícími výchovná poradkyně a školní metodička prevence. Škola systematicky identifikuje individuální potřeby žáků při vzdělávání, spolupracuje s odbornými pracovišti. K termínu inspekce škola evidovala 64 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, pro 7 z nich byly zpracovány individuální vzdělávací plány. Účinnou podporu poskytují žákům 4 asistentky pedagoga, jejichž prostřednictvím dochází k naplňování podpůrných a vyrovnávacích opatření ve vzdělávání. V průběhu hospitovaných hodin asistentky pedagoga podporovaly samostatnost a aktivní zapojení žáků do všech aktivit uskutečňovaných v rámci vzdělávacího procesu, jejich činnost zahrnovala zejména aktivizaci žáka, podporu jeho pozornosti při výkladu učiva a plnění úkolů, kontrolu porozumění úkolům, interpretaci zadání, podporu žáka při vypracovávání úkolů s ohledem na jeho maximální samostatnost. Důraz byl kladen na rozvoj komunikačních a vytváření sociálních dovedností (vzhledem k deficitům žáků v sociální oblasti je nutná pomoc asistentů pedagoga v běžné komunikaci se spolužáky a učiteli). Spolupráce s třídními učitelkami se neomezuje pouze na vlastní výuku, ale podílejí se na přípravě individuálních pracovních listů a podpůrného obrazového materiálu, zúčastňují se i dalších aktivit včetně mimoškolních. Doporučení školských poradenských zařízení byla v hospitované výuce v případě potřeby zohledňována. Strategie prevence rizikového chování je podrobně rozpracována v minimálním preventivním programu školy, který obsahuje i postupy k prevenci šikany, ochrana žáků před šikanou je jasně zakotvena ve školním řádu. Základem je prevence jako součást výuky, dále škola zařazuje dlouhodobé preventivní programy realizované externími subjekty i jednorázové akce. V případě potřeby škola oslovuje odborné pracovníky a poradenská zařízení, jsou svolána jednání za účasti žáka, jeho zákonných zástupců, třídního učitele a případně dalších pedagogických pracovníků. Práce školního poradenského systému a činnost asistentů pedagoga je příkladem inspirativní praxe.

Škola uplatňuje rovný přístup ke vzdělávání, přijímá žáky v souladu s platnými předpisy, o postupu při přijímání žáků informuje dostupným způsobem, uchazeči mají přístup ke vzdělávací nabídce a dalším potřebným informacím. Vzdělávání podle individuálních vzdělávacích plánů probíhá v souladu s doporučeními školských poradenských zařízení a platnou legislativou. Pracovníci školy zohledňují individuální vzdělávací potřeby všech žáků a vytvářejí pro každého rovné příležitosti k zapojení do kolektivu. Významnou roli v tomto hraje společný projekt školy a orgánu sociálně-právní ochrany dětí ve spolupráci s neziskovou organizací. Díky němu je prostřednictvím terénního sociálního pracovníka poskytována vytipovaným žákům ze sociálně slabých rodin vyučovací výpomoc a současně je kladen důraz na rozvoj sociální gramotnosti.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Závěry

Zásadní klady

- účinná podpora všem žákům se speciálními vzdělávacími potřebami včetně efektivní spolupráce asistentů pedagoga
- organizace jazykového vzdělávání a podpora rozvoje jazykové gramotnosti
- vedení a využívání žákovských portfolií na 1. stupni
- míra zapojení do projektů, které vedou ke zkvalitňování vzdělávání
- estetické prostředí školy, na němž se významně podílejí práce žáků
- získávání dalších finančních prostředků

Návrhy na zlepšení stavu

- rozšířit využívání portfolií také na druhý stupeň
- důsledněji uplatňovat v závěru hodin shrnutí a zhodnocení práce učitelem i žáky

Hodnocení vývoje

V uplynulém období se škola zapojila do projektů podporujících rozvoj jazykové gramotnosti a technického vzdělávání. Ve spolupráci s orgánem sociálně-právní ochrany dětí vznikl program na podporu žáků ze sociálně slabých rodin, došlo také k navýšení počtu asistentek pedagoga. Průběžná obměna materiálně-technického vnějšího i vnitřního vybavení školy včetně informačních technologií se odráží ve zkvalitnění podmínek vzdělávání.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina včetně dodatků ze dne 30. 3. 2005 s účinností od 1. 4. 2005
2. Rozhodnutí MŠMT č. j. 2869/07-21 ze dne 14. 3. 2007 s účinností od 1. 9. 2007
3. Jmenování ředitele školy usnesením RM č. 25/390/200329 ze dne 22. 12. 2003 s účinností od 1. 3. 2004
4. Organizační řád s účinností od 1. 9. 2015
5. Strategický plán rozvoje na období 2015 – 2020 ze dne 25. 8. 2015
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný od 1. 9. 2007; Dodatek č. 1 platný od 1. 9. 2013
7. Školní vzdělávací program školní družiny ze dne 24. 6. 2013
8. Školní řád s účinností od 8. 2. 2013
9. Vnitřní řád školní družiny aktualizovaný 24. 6. 2013
10. Rozhodnutí ředitele školy ve správním řízení
11. Zápisové lístky do školní družiny
12. Přehledy výchovně vzdělávací práce ve školní družině (2014/2015, 2015/2016)
13. Plán hospitační a kontrolní činnosti (2014/2015, 2015/2016)
14. Výstupy z hospitační činnosti (2014/2015, 2015/2016)
15. Třídní knihy (2014/2015 a 2015/2016)
16. Rozvrh hodin platný od 1. 9. 2015
17. Záznamy o práci v zájmovém útvaru pro školní rok 2015/2016

18. Záznamy z jednání pedagogické rady (školní rok 2014/2015, 2015/2016)
19. Plán práce včetně plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2015/2016
20. Organizace školního roku 2015/2016
21. Kompletní dokumentace výchovného poradenství včetně individuálních vzdělávacích plánů
22. Minimální preventivní program 2015/2016
23. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o dosažené odborné kvalifikaci)
24. Výroční zprávy o činnosti základní školy (2013/2014, 2014/2015)
25. Dokumentace týkající se školního stravování
26. Dokumentace týkající se oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví
27. Ekonomická dokumentace školy
28. Kniha úrazů od 1. 1 2012

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu/na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Renata Pechoušková, školní inspektorka

Mgr. Renata Pechoušková v. r.

Mgr. Miroslav Doležal, školní inspektor

Mgr. Miroslav Doležal v. r.

Mgr. Ludmila Hadravová, školní inspektorka

Mgr. Jana Novotná v. r.

Mgr. Jana Novotná, školní inspektorka

Mgr. Ludmila Hadravová v. r.

Bc. Pavla Koutníková, speciální pedagožka

Bc. Pavla Koutníková v. r.

Bc. Milena Doležalová, kontrolní pracovnice

Bc. Milena Doležalová v. r.

V Českých Budějovicích 17. června 2016

Datum a podpis ředitele školy/školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Vlastimil Říha, ředitel školy

Mgr. Vlastimil Říha v. r.

V Soběslavi 23. června 2016